

[Eva Møller]

Det kan ikke være rimeligt, at alle unge synes, de skal have uddannelsesstilbudet mindre end 5 eller 10 km fra deres dør. Det må også være muligt at fortælle dem, at der ikke er den helt store forskel på at være tømrer og at være snedker, at det, hvis man har et ønske om at undervise, måske kunne være næsten lige så godt at undervise i nogle naturvidenskabelige fag som i nogle sprogfag, at det måske, hvis man ønskede at studere sprog, kunne være lige så godt at gøre det med henblik på at udnytte det i erhvervslivet som med henblik på at udnytte det i en uddannelsesinstitution. Det er et spørgsmål om at få en uddannelse, som man kan have gavn af bagefter, også i beskæftigelsesmæssig henseende, ikke bare om, at man selv er blevet mere uddannet.

Vi vil gerne se på forholdet mellem de støttemuligheder, der er for de unge under uddannelse, og de ydelser, der gives de unge, hvis de ikke er under uddannelse. I det tilfælde, hvor de får en ydelse, sker det ud fra en betragtning om, at der er tale om bortfald af indtægter, men for de fleste af de unge har der jo aldrig tidligere været nogen indtægt, og det er vel så ikke rimeligt at betragte tingene ud fra den vinkel. Det ville nok være rimeligere med et andet syn, således at man i højere grad til glæde for unge selv tilskynder dem til at gå ind i en uddannelse fremfor i beskæftigelsesprojekter.

Vi ønsker, at man ophæver aldersgrænserne til en lang række uddannelser. Det gør vi af to grunde. For det første fordi vi ikke tror på, at folks modenhed nødvendigvis følger deres biologiske alder. For det andet fordi vi i grunden synes, at det er en logisk ting, når vi i dette land har 18 års myndighedsalder, at man så også med den samme myndighedsalder er berettiget til at bestride stort set alle stillinger, hvor man opfylder kvalifikationerne. Og det er vanskeligt, når vi har 9 års skolegang og en uddannelsesetid bagefter, ikke at være 18 år, når man går i gang med en beskæftigelse. Og vi ved jo desværre, at disse alderskrav har to meget negative bivirkninger, dels dette, at mange unge får dobbeltuddannelse og derved optager pladsen for en anden ung, dels den såkaldte gøgeungeeffekt, som bevirker, at man til en lang række uddannelser skruer kravene op til et meget højere bogligt niveau, end det oprindeligt var tænkt. Sidst har vi hørt det for bankers og

sparekassers vedkommende. Vi må kunne finde andre løsningsmuligheder end bare et alderskrav, hvis det skulle være nødvendigt.

Vi ønsker en smidigere godkendelse af lære- og praktikpladserne. Vi ønsker, at man anerkender det samfund, vi har, som værende meget kompliceret og med en meget kompliceret erhvervsstruktur. Det må være muligt også at få en uddannelse i butikker og brancher, som er så specialiseret, som vi i almindelighed ønsker det.

Vi kan midlertidigt gå ind for en merindskrivning en række steder. Jeg vil gerne understrege, at man i en lang årrække har haft en merindskrivning på 16 pct. i samtlige danske gymnasieskoler. De er bygget til 24 elever, og der er 28, og det er et langt lavere niveau, vi ønsker at gå ind for her. Vi mener, det må være rimeligt, at vi i disse krisetider alle er smidige, at vi rykker lidt sammen og giver plads til en ung til. Det er der brug for.

Fogh Rasmussen (V):

Dette er en debat om et dybt alvorligt emne, ungdomsledighed, og derfor var det egentlig forstemmende at lytte til socialdemokratiets ordfører, fru Helle Degn. Det var en vred frue, vi hørte, som skiftevis rasede og klynkede over det liberale uddannelsessyn, som den nuværende undervisningsminister både i ord og i handling har givet udtryk for. Vi lyttede med fru Helle Degn til en virkelig talskvinde for den centralistiske, bureaukratiske og teknokratiske uddannelsesplanlægning, som vil lade nytænkningen, som vil lade de utraditionelle initiativer, som vil lade fornyelsen og omstillingen kvæle i et sandt net og virvar af råd og nævn. Fru Helle Degn efterlyste handling, fru Helle Degn efterlyste løsningsmuligheder.

Nu har man fået en minister, som virkelig udviser handlekraft og anviser løsninger, og så er fru Helle Degn vred og afviser det hånlige med, at undervisningsministeren rider alene, helt alene, i spidsen for et ideologisk felttog. Det var fru Helle Degns ord.

Jeg tror egentlig, at fru Helle Degn vil give mig ret i, at uddannelsespolitik vel dybest set også er et spørgsmål om ideologi, og derfor er der vel ikke noget ondt i, at det altså nu er et liberalt uddannelsessystem, der præger uddannelsesplanlægningen.